

ទីរដៀប

A1, A2, A3 & A4i

- ទេត្ត** : ស្ទឹងត្រែង និង រតនគិរី
- ស្រុក** : សៀមប៉ាង រឿនសែ និង តាវែង
- ផ្ទៃដី (ហិកតា)** : ៤៣២.៤១៥
- រយៈកំពស់ (ម៉ែត្រ)** : ៦៥ ដល់ ១.៥៤៦
- កូអរដោនេចំណុចកណ្តាល** : ១៤° ២០' ជ ១០៧° ១១' ក

ការពិពណ៌នាទីកន្លែង

តំបន់ IBA នេះស្ថិតនៅក្នុងឧទ្យានជាតិវិវៈជ័យមានព្រំប្រទល់ជាប់នឹងប្រទេសឡាវនៅប៉ែកខាងជើង និង ជាប់នឹងប្រទេសវៀតណាមនៅប៉ែកខាងកើត ដែលគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃស្រោង និង ព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង ។ នៅក្បែរឧទ្យានជាតិនេះ ក្នុងរយៈកំពស់១០៥ម៉ែត្រធៀបនឹងនីវ៉ូសមុទ្រ ។ រុក្ខជាតិនៅក្នុងតំបន់នេះគ្រប់ដណ្តប់លើសលប់ដោយព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង យ៉ាងក្រាស់លាយឡំជាមួយព្រៃស្រោង វាលស្មៅតំបន់ខ្ពង់រាប ព្រៃបូស្សី និង ព្រៃរេបេដុននៅតាមកន្លែងខ្លះ ។ តាមលក្ខណៈសណ្ឋានដី តំបន់នេះត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដោយភ្នំតូចៗ និង ជួរភ្នំដែលមានកំពស់ទាបៗ ដោយតំបន់ភាគច្រើនមានរយៈកំពស់ជាង ៤០០ម៉ែត្រ ធៀបនឹងនីវ៉ូសមុទ្រ ហើយកំរិតកំពស់មានរហូតទៅដល់ជាង១.៥០០ម៉ែត្រ ដែលស្ថិតនៅតាមបណ្តោយព្រំដែនឡាវ បណ្តាតំបន់ស្ថិតក្នុងតំបន់ IBA នេះមានរយៈកំពស់ជាង១៥០ម៉ែត្រធៀបនឹងនីវ៉ូសមុទ្រ ។ ពពួកសត្វព្រៃនៃតំបន់នេះមានលក្ខណៈខុសគ្នាស្រឡះពីបណ្តាតំបន់ដែលនៅទាបៗនៅភាគខាងត្បូង និង ខាងលិចដែលគ្របដណ្តប់លើសលប់ដោយព្រៃរេបេ ។ តំបន់នេះគឺជាតំបន់មួយក្នុងចំណោមតំបន់ទាំងពីរក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដែលគេដឹងថា បានទ្រទ្រង់ប្រភេទមាន់ទោប្រាក់ពណ៌ប្រផេះ-បៃតង ដែលជាប្រភេទមាន់តែតាមតំបន់ ឬ ជាប្រភេទដែលមានទំហំរហូលលើពិភពលោកសរុបមួយដែលគេបានប្រមាណលើផ្ទៃដីតិចជាង៥០.០០០គីឡូម៉ែត្រការេ (Restric ted-range species) ។ លើសពីនេះទៀត តំបន់នេះបានទ្រទ្រង់ប្រភេទទទួលរងការគំរាមកំហែង និង ជិតរងគ្រោះក្នុងពិភពលោកមួយចំនួនទៀតរួមមាន ស្តេចកូលីត ត្រសេះចំកក្រហម និងកេងកងធំ ។ ឧទ្យានជាតិវិវៈជ័យមិនទាន់បានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវសត្វស្លាបនៅឡើយ ទោះជាយ៉ាងក៏ដោយ ក៏ការងារអង្កេតត្រូវបានធ្វើឡើងនៅតាមបណ្តាតំបន់ក្នុងប្រទេសជិតខាងរួមមាន ប្រទេសឡាវ និង វៀតណាម ដែលអាចបញ្ជាក់បានថា តំបន់ដែលមានរយៈកំពស់ខ្ពស់ៗអាចមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ប្រភេទទទួលរងការគំរាមកំហែងលើពិភពលោកដូចជា Black-hooded Laugh ing-thrush *Garrulax milleti* និង Black-crowned Barwing *Actinodura sodangorum* ។

ប្រភេទសត្វស្លាបសំខាន់ៗ

ឈ្មោះខ្មែរ	ឈ្មោះអង់គ្លេស	ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ IBA
កេងកងធំ	Great Hornbill	<i>Buceros bicornis</i>	A1
ក្តោក	Green Peafowl	<i>Pavo muticus</i>	A1
ត្រសេះចំកក្រហម	Red-collared Woodpecker	<i>Picus rabieri</i>	A1
មាន់ទោប្រាក់ពណ៌ប្រផេះ-បៃតង	Germain's Peacock Pheasant	<i>Polyplectron germaini</i>	A1 A2
ស្តេចកូលីត	Siamese Fireback	<i>Lophura diardi</i>	A1

ប្រភេទសត្វប្រមូលផ្តុំក្នុងតំបន់មួយជាក់លាក់

មានសត្វស្លាបមួយប្រភេទរស់នៅក្នុងប្រភេទព្រៃតំបន់ភ្នំខ្ពស់ៗ ប្រាំមួយប្រភេទរស់នៅក្នុងប្រភេទព្រៃស្រោង និង មួយប្រភេទរស់នៅក្នុងប្រភេទព្រៃបោះ (សូមមើលតារាង ឧបសម្ព័ន្ធ៤) ។

ប្រភេទធានីជាតិទទួលរងការគំរាមកំហែងពិភពលោក

រញិប្រផេះ រញិភ្លើង ស្វាស្រោស ស្វាក្តាម ស្វាអង្កត់ ស្វាក្រវាត់ និង ទោចថ្កាស់ឈឿង ។

បរិ និង ពពួកក្រចករាជធានីទទួលរងការគំរាមកំហែងពិភពលោក

ដីរី ខ្លឹង និង ទន្សោង ។

ប្រភេទអណ្តើក កន្ទាយ និង ក្រពើទទួលរងការគំរាមកំហែងពិភពលោក

អណ្តើកតឹកកាល់បន្ទាមួយ ។

ប្រភេទសត្វជាតិទទួលរងការគំរាមកំហែងពិភពលោក

ស្រស់ស្លឹកពីរ (*Pinus merkusii*) ។

ការគំរាមកំហែងលើជីវៈចម្រុះ

ទោះជាមានភូមិចំនួនពីរ ឬ បីនៅក្នុងតំបន់ IBA នេះក្តី អ្នកភូមិរស់នៅក្នុងតំបន់ក្បែរៗបានបរិច្ចាគ នេសាទ ប្រមូលផលព្រៃឈើ និង ធ្វើកសិកម្មពនេចរនៅក្នុងតំបន់ ។ តាមពិត ការប្រមាញ់គឺប្រហែលជាការគំរាមកំហែងធ្ងន់ធ្ងរ ជាពិសេស លើប្រភេទសត្វរកស៊ី និង ពងកូនលើដី ដូចជាក្រោកដែលអាចទទួលរងនូវការទាក់ទាញ និង ការប្រមូលយកពងកូន ។ ការកាប់ព្រៃឈើបម្រើឱ្យផ្នែកពាណិជ្ជកម្មបានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់តំបន់នេះច្រើនគួរសមផងដែរ ។

អនុសាសន៍

ការស្សាត និង សកម្មភាពអនុវត្តច្បាប់របស់ក្រុមសត្វរក្សានាពេលថ្មីៗនេះក្នុងឧទ្យានជាតិវិរៈដ័យ ដែលបានផ្តោតលើសកម្មភាពលើសច្បាប់ (ការប្រមាញ់ និង ការកាប់ឈើ) គួរតែធ្វើបន្តទៀត និង ពង្រីកសកម្មភាពនេះទៅកាន់តំបន់សំខាន់ៗផ្សេងទៀត ។

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវគួរធ្វើឡើងបន្ថែមទៀត ជាពិសេសនៅតាមបណ្តាតំបន់ព្រៃខ្ពង់រាបជាប់នឹងព្រំដែនប្រទេសឡាវ និង វៀតណាម ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីវត្តមាន ឬ អវត្តមាននៃប្រភេទសត្វទទួលរងការគំរាមកំហែងពិភពលោក ដែលគេសង្ឃឹមថា មានវត្តមាននៅក្នុងតំបន់នៃតំបន់សត្វស្លាបមានក្នុងតំបន់ជួរភ្នំអាណាម៉ែប៉ែកខាងត្បូង ។

ឯកសារយោង

Goes, F. ed. (2000) Twelve new species for Cambodia. *Cambodia Bird News* 4: 30-32.
Goes, F. ed. (2000) Recent sightings. *Cambodia Bird News* 6: 44-51.
Maxwell, A. (2000) *Tiger and other large mammal surveys, Virachey National Park, Cambodia, May 1999-June 2000*. Phnom Penh: WWF.
Seng Teak (2001) *Survey of Tigers and other large mammals in Virachey National Park 2000-2001*. Phnom Penh: WWF .
Tan SETHA and Pech BUNNAT (2000) *Threatened galliformes of Cambodia*. Paper presented at the International Galliformes Symposium, Kathmandu, Nepal, September 2000.